

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΔΕΟ34

Eclass4U

The best Choice for you

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ
ΤΡΙΤΗΣ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ**

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ 22/02/22

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ : Γιώργος Κουρνέτας

**www.eclass4u.gr
grammateia.eclass4u@gmail.com**

**210-
5711484 & 6970401981
ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ 17 –
ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ-
100Μ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ
«ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ**

Πίνακας Περιεχομένων

Μέρος Α.....	2
Ερώτηση Α1.....	2
α).....	2
β).....	4
Ερώτηση Α2.....	5
α).....	5
β).....	6
γ).....	6
Μέρος Β.....	8
Βιβλιογραφία.....	8

Eclass4U

The best Choice for you

Μέρος Α

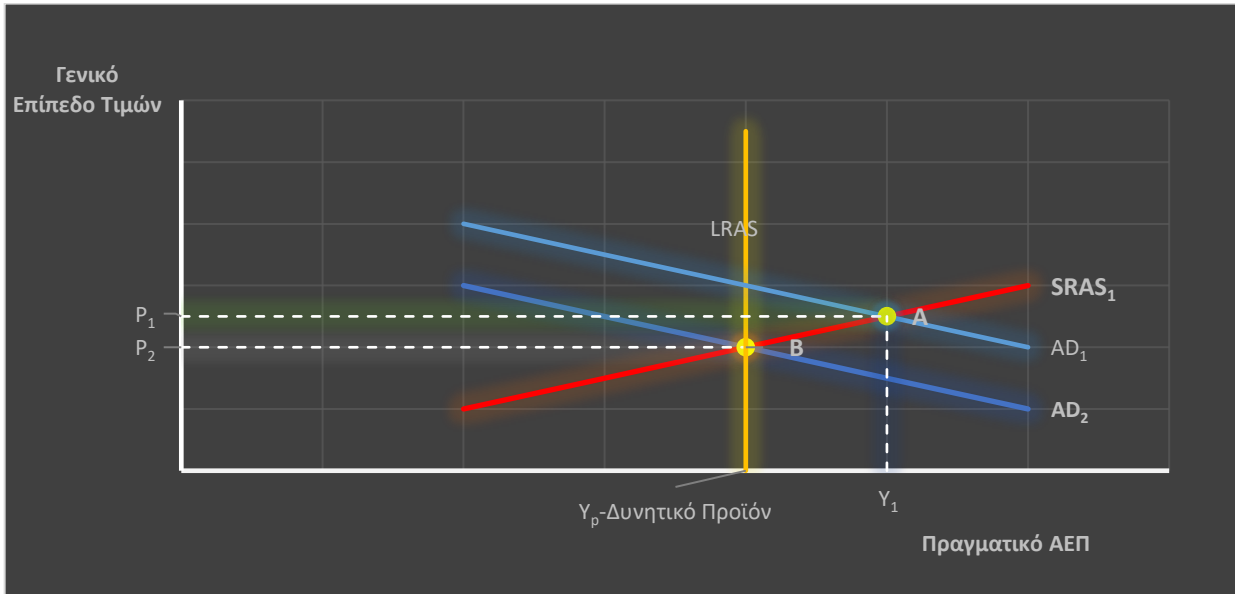
Ερώτηση Α1

α) Αρχικά, διαπιστώνουμε από τα δεδομένα της εκφώνησης ότι η εν λόγω οικονομία είναι κλειστή, άρα οι εξαγωγές και οι εισαγωγές είναι μηδενικές, δηλαδή ισχύει $IM = 0$ & $X = 0$. Επιπλέον, η οικονομία είναι σε μια κατάσταση όπου η συνολική παραγωγή των εγχώρια παραγόμενων τελικών προϊόντων είναι μεγαλύτερη από το επίπεδο παραγωγής που αντιστοιχεί στο δυνητικό προϊόν της συγκεκριμένης οικονομίας. Όταν συμβαίνει αυτό στην οικονομία μιας χώρας, ενώ υπάρχουν θετικές επιπτώσεις όπως η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας με την αύξηση του συνολικού εισοδήματος, παρατηρούνται επίσης αρνητικές επιπτώσεις όπως είναι η αύξηση του Γενικού επιπέδου τιμών, δηλαδή τις λεγόμενες πληθωριστικές πιέσεις. Σε αυτήν την περίπτωση αν οι αρμόδιοι φορείς επιλέξουν να περιορίσουν τις πληθωριστικές τάσεις θα πρέπει να λάβουν τις κατάλληλες αποφάσεις ώστε να πέσει η παραγωγή στο σημείο του δυνητικού προϊόντος, ενώ παράλληλα να μειωθεί το Γενικό Επίπεδο Τιμών. Οι τρόποι που μπορούν να συντελέσουν οι προαναφερθείσες μεταβολές είναι, είτε με την περιοριστική δημοσιονομική πολιτική, είτε με την περιοριστική νομισματική πολιτική. Οι δύο αυτοί τρόποι λειτουργούν έτσι ώστε αρχικά να περιοριστεί η συνολική ζήτηση και έπειτα να μετατοπιστεί το νέο σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας στο επίπεδο παραγωγής που αντιστοιχεί στο επίπεδο του δυνητικού προϊόντος και σε μειωμένο Γενικό Επίπεδο Τιμών.

Η περιοριστική δημοσιονομική πολιτική εφαρμόζεται ως εξής: με τη κυβέρνηση να αυξάνει την φορολόγηση T , ή την κυβέρνηση να μειώνει τις κρατικές δαπάνες G , ή τη κυβέρνηση να μειώνει τις μεταβιβαστικές πληρωμές TR , ή με οποιονδήποτε συνδυασμό των συγκεκριμένων ενεργειών. Από τα δεδομένα της εκφώνησης προκύπτει ότι οι συγκεκριμένες ενέργειες δεν μπορούν να εφαρμοστούν από την κυβέρνηση (**Krugman & Wells, Σελίδες 802-803**). Συνεπώς, για την επίλυση του προβλήματος των πληθωριστικών πιέσεων που αναφέρεται στην εκφώνηση θα πρέπει να εφαρμοστεί μία περιοριστική νομισματική πολιτική.

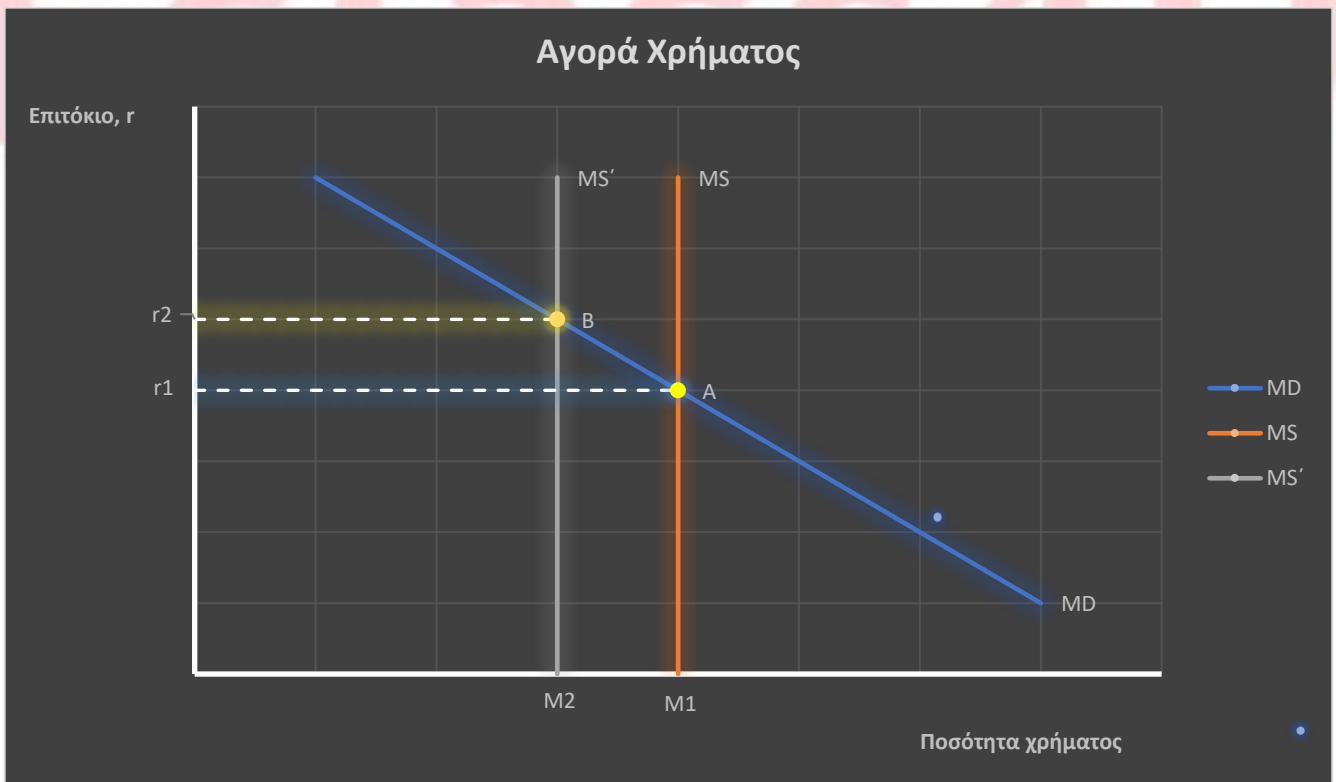
Η περιοριστική νομισματική πολιτική μπορεί να εφαρμοστεί αποκλειστικά με την Κεντρική Τράπεζα να μειώνει την προσφορά χρήματος στην αγορά. Η μείωση της προσφοράς χρήματος στην αγορά γίνεται ως εξής: α) είτε με την αύξηση του προεξοφλητικού επιτοκίου, β) είτε με την αύξηση των απαιτούμενων αποθεματικών των τραπεζών, γ) είτε με τις πράξεις ανοιχτής αγοράς και την πώληση έντοκων γραμματίων του δημοσίου στις εμπορικές τράπεζες, δ) είτε με οποιονδήποτε συνδυασμό των συγκεκριμένων ενεργειών (**Krugman & Wells, Σελίδες 873-876**).

Συμβουλή Διαφοροποίησης: Μπορείτε να προτείνετε έναν συγκεκριμένο τρόπο εφαρμογής της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής ή να αναφέρετε όλους τους παραπάνω τρόπους ή κανέναν από τους παραπάνω τρόπους. Σίγουρα θα πρέπει να γράψετε ότι θα πρέπει να μειωθεί η προσφοράς χρήματος της αγοράς.

Γράφημα 1: Υπόδειγμα Συνολικής Ζήτησης & Συνολικής Προσφοράς

Στο Γράφημα 1, η οικονομία της εκφώνησης βρίσκεται στο σημείο βραχυχρόνιας μακροοικονομικής ισορροπίας A, όπου η αντίστοιχη συνολική παραγωγή (Πραγματικό ΑΕΠ) είναι ίση με Y_1 που είναι μεγαλύτερη από το επίπεδο παραγωγής του δυνητικού προϊόντος Y_p . Στόχος της νομισματικής πολιτικής για να περιορίσει τις πληθωριστικές πιέσεις (βλ. Γενικό Επίπεδο τιμών στο σημείο A, p_1) είναι μέσω της περιοριστικής νομισματικής πολιτικής να μειωθεί η συνολική Ζήτηση και από AD_1 να γίνει AD_2 , όπου οι οικονομία θα ισορροπήσει τουλάχιστον βραχυχρόνια στο σημείο B, με επίπεδο παραγωγής ίσο με το δυνητικό προϊόν και με χαμηλότερο γενικό επίπεδο τιμών, ίσο με p_2 ($p_2 < p_1$).

Γράφημα 2: Υπόδειγμα αγοράς Χρήματος

Με την προτεινόμενη εφαρμογή περιοριστικής νομισματικής πολιτικής, θα υπάρξει μείωση της προσφοράς χρήματος στην αγορά και από το σημείο Α με ποσότητα χρήματος M_1 και επιτόκιο r_1 η οικονομία θα οδηγηθεί στο σημείο Β με ποσότητα χρήματος M_2 και επιτόκιο r_2 , όπου θα ισχύουν $r_2 > r_1$ και $M_2 < M_1$. Η αύξηση των επιτοκίων θα οδηγήσει στην μείωση και της επενδυτικής I και της καταναλωτικής δαπάνης C , με αποτέλεσμα να μειωθεί η συνολική ζήτηση στο σημείο που περιγράφει το Γράφημα 1. Με αυτόν τον τρόπο η περιοριστική νομισματική πολιτική θα έχει δώσει μια λύση τουλάχιστον βραχυχρονίως ώστε να περιοριστούν οι πληθωριστικές πιέσεις που δέχεται εν λόγω οικονομία (**Krugman & Wells, Σελίδες 891-893**).

Ερώτηση 1

β)

Από την εκφώνηση προκύπτει ότι έχουμε την εφαρμογή της στοχοθέτησης του πληθωρισμού στο 2%. Η στοχοθέτηση πληθωρισμού είναι μια μέθοδος εφαρμογής νομισματικής πολιτικής όπου οι αποφάσεις που λαμβάνονται από την κεντρική τράπεζα έχουν ως στόχο τη διατήρηση του ρυθμού πληθωρισμού σε ένα ορισμένο επίπεδο. Στη συγκεκριμένη περίπτωση η κεντρική τράπεζα θα αναλάβει την ευθύνη διατήρησης του ρυθμού πληθωρισμού που υφίσταται στην αντίστοιχη οικονομία στο 2%. Όλες οι αποφάσεις τις και οι αντίστοιχες ενέργειες θα κριθούν για την αποτελεσματικότητα και την ορθότητά τους από τον αν στο τέλος της οικονομικής χρονιάς επιτευχθεί ο συγκεκριμένος ρυθμός πληθωρισμού ή όχι και κατά πόσο μακριά θα πέσει από τον στόχο της. Η δυνατότητα αυτή αποτελεί ένα από τα πλεονεκτήματα της συγκεκριμένης μεθόδου που είναι η λογοδοσία. Με άλλα λόγια η κεντρική τράπεζα θα πρέπει να λογοδοτήσει για τις τυχόν λάθος ή ανάρμοστες αποφάσεις πάρει, για να επιτευχθεί ο εκάστοτε ρυθμός πληθωρισμού που έχει στοχοθετήσει. Ένα ακόμη πλεονέκτημα της συγκεκριμένης μεθόδου είναι ότι προσφέρεται απόλυτη διαφάνεια, από το γεγονός ότι η κεντρική τράπεζα δημοσιεύει τον στόχο πληθωρισμού που έχει θέσει και με αυτόν τον τρόπο όλες οι ενδιαφερόμενες πλευρές είναι ενήμερες, με αποτέλεσμα να μειώνεται η οικονομική αβεβαιότητα (**Krugman & Wells, Σελίδα 895**).

Στον αντίποδα, ο κανόνας του Taylor προσπαθεί με βάσει τα παρελθοντικά στοιχεία της ανεργίας και του ρυθμού πληθωρισμού και του παραγωγικού κενού, να προβλέψει ποια θα πρέπει να είναι η στάση της κεντρικής τράπεζας και αντίστοιχα η κατάλληλη νομισματική πολιτική, προτείνοντας ένα συγκεκριμένο διατραπεζικό επιτόκιο. Ένα μειονέκτημα του κανόνα του Taylor αποτελεί το γεγονός ότι όταν υπάρχει πολύ υψηλή ανεργία και χαμηλός πληθωρισμός τα αντίστοιχα επιτόκια που προτείνει είναι αρνητικά και αυτό δεν είναι αποδεκτό. Το μειονέκτημα αυτό καλείται το πρόβλημα του μηδενικού κατώτατου ορίου, δηλαδή το πρόβλημα που δημιουργείται στην εφαρμογή του κανόνα του Taylor γιατί τα επιτόκια στην οικονομία έχουν αποδεκτές τιμές μεγαλύτερες του μηδενός (**Krugman & Wells, Σελίδες 894-895**).

Συνοψίζοντας ο κανόνας του Taylor βασίζεται σε παρελθοντικά στοιχεία για να προτείνει μια νομισματική πολιτική, ενώ η στοχοθέτηση πληθωρισμού προσαρμόζει τις προτεινόμενες ενέργειές της, στις αναμενόμενες συνθήκες που θα επικρατήσουν στο μέλλον. Επιπλέον, ο κανόνας του Taylor δεν περιορίζεται μόνο στην ανησυχία για το ρυθμό πληθωρισμού αλλά παίρνει και άλλες μακροοικονομικές προσλαμβάνουσες όπως είναι το πληθωριστικό κενό και η ανεργία, ενώ η στοχοθέτηση του πληθωρισμού εστιάζει σχεδόν αποκλειστικά το ενδιαφέρον της στον ρυθμό πληθωρισμού. Τέλος, ο κανόνας του Taylor εκφράζει την προτεινόμενη νομισματική πολιτική με τη διαμόρφωση ενός συγκεκριμένου διατραπεζικού επιτοκίου, ενώ η στοχοθέτηση πληθωρισμού αναφέρεται στο ρυθμό πληθωρισμού που πρέπει να επιτευχθεί.

Ερώτηση Α2

α)

Το τρέχον εισόδημα ισορροπίας θα βρεθεί από τον τύπο/εξίσωση του ΑΕΠ/συνολικού εισοδήματος. Εφόσον η εν λόγω οικονομία είναι κλειστή συνεπάγεται ότι οι εισαγωγές ΙΜ και οι εξαγωγές Χ είναι μηδενικές. Άρα, ο τύπος του συνολικού εισοδήματος θα είναι ίσος με:

$$ΑΕΠ = Y = C + I + G \quad (1)$$

Αντικαθιστούμε στον τύπο (1), τις αντίστοιχες ποσότητες που δίνονται από την εκφώνηση και έχουμε τα εξής:

$$Y = 150 + 0,7Y_D + 500 + 800 = 1450 + 0,7Y_D \quad (2), \text{ όπου το } Y_D \text{ εκφράζει το διαθέσιμο εισόδημα.}$$

Το διαθέσιμο εισόδημα είναι το εισόδημα Y , μείον του φόρους T , συν τις μεταβιβαστικές πληρωμές. Επομένως, μπορούμε να αντικαταστήσουμε το Y_D της εξίσωσης (2) με τις αντίστοιχες ποσότητες που αναφέρονται στα δεδομένα της εκφώνησης.

$$Y_D = Y - 600 + 200 = Y - 400 \quad (3)$$

$$(2), (3) \Leftrightarrow Y = 1450 + 0,7(Y - 400) \rightarrow Y = 1450 + 0,7Y - 280 \rightarrow Y - 0,7Y = 1170 \rightarrow 0,3Y = 1170 \rightarrow Y = \frac{1170}{0,3} = 3900.$$

Άρα, το τρέχον εισόδημα μετά από τα δύο χρόνια πανδημίας, είναι ίσο με $Y = 3900$ μονάδες προϊόντος.

Η δημόσια αποταμίευση $S_{δημόσιο}$ είναι ίση με το δημοσιονομικό αποτέλεσμα, δηλαδή με τα έσοδα του της κυβέρνησης μείον τις δαπάνες της. Άρα, έχουμε:

$$S_{δημόσιο} = T - G - TR = 600 - 800 - 200 = -400$$

Επομένως, η δημόσια αποταμίευση είναι ίση με -400 χρηματικές μονάδες

β)

Κάθε ενέργεια της κυβέρνησης που μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση της Συνολικής Ζήτησης χαρακτηρίζεται ως μέρος μια επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής. Όπως αναφέρεται στην αντίστοιχη θεωρία (**Krugman & Wells, Σελίδες 802-803**), η αύξηση των κρατικών δαπανών με όλα τα υπόλοιπα μεγέθη σταθερά θα προκαλέσει αύξηση της συνολικής ζήτησης. Για να υπολογιστεί το μέγεθος της μεταβολής στο συνολικό εισόδημα που θα προκληθεί από μια αύξηση των κρατικών δαπανών θα χρησιμοποιηθεί ο πολλαπλασιαστής αυτόνομων δαπανών (η αυτόνομη δαπάνη εδώ θα είναι η μεταβολή των κρατικών δαπανών ΔG), ο οποίος δίνεται από τον τύπο:

$$\frac{\Delta Y}{\Delta AAS} = \frac{\Delta Y}{\Delta G} = \frac{1}{1-MPC} \quad (4)$$

Παρατηρούμε ότι ο πολλαπλασιαστής μιας αυτόνομης δαπάνης έχει δύο διαφορετικούς τρόπους υπολογισμού, ο ένας είναι ίσος με το λόγο της μεταβολής του συνολικού εισοδήματος προς τη μεταβολή των κρατικών δαπανών ($\frac{\Delta Y}{\Delta G}$) και ο άλλος είναι με τη χρήση της οριακής ροπής προς κατανάλωση ($\frac{1}{1-MPC}$) (**Krugman & Wells, Σελίδα 809**). Η οριακή ροπή προς κατανάλωση MPC βρίσκεται μέσα στην εξίσωση της κατανάλωσης ως ο συντελεστής του διαθέσιμου εισοδήματος Y_D . Επειδή η εξίσωση της κατανάλωσης είναι ίση: $C = 150 + 0,7Y_D$ προκύπτει ότι $MPC = 0,7$. Επίσης είναι γνωστό ότι η μεταβολή στις κρατικές δαπάνες είναι ίση με $\Delta G = 120$. Άρα, αν αντικαταστήσουμε όλα τα γνωστά μεγέθη που εμφανίζονται στον τύπο (4) έχουμε:

$$\frac{\Delta Y}{120} = \frac{1}{1 - 0,7} \rightarrow \Delta Y = \frac{120}{0,3} = 400$$

Επομένως, η θετική μεταβολή των κρατικών δαπανών G κατά 120 μονάδες οδήγησε σε θετική μεταβολή του συνολικού εισοδήματος/Συνολικής παραγωγής κατά 400 μονάδες προϊόντος. Άρα, το συνολικό εισόδημα (εισόδημα ισορροπίας) θα είναι μετά την αύξηση των κρατικών δαπανών ίσο με $Y + \Delta Y = 3900 + 400 = 4300$. Με την αύξηση των κρατικών δαπανών προκύπτει συνολικό εισόδημα ίσο με το επίπεδο δυνητικού προϊόντος Y_P .

Όσον αφορά το δημοσιονομικό αποτέλεσμα έχουμε $T - G_{new} - TR = 600 - (800 + 120) - 200 = 600 - 1120 = -520$.

Άρα, από την αύξηση των κρατικών δαπανών G κατά 120 μονάδες προέκυψε αύξηση του δημοσιονομικού ελλείματος κατά 120 μονάδες, το οποίο διαμορφώνεται στις -520 χρηματικές μονάδες.

γ)

Η αύξηση των φόρων με όλα τα υπόλοιπα μεγέθη της οικονομίας σταθερά, δημιουργεί μείωση της καταναλωτικής και της επενδυτικής δαπάνης με αποτέλεσμα να μειώνεται η συνολική ζήτηση και να υπάρχει μειωμένη συνολική παραγωγή/συνολικό εισόδημα. Η συγκεκριμένη ενέργεια αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικά της περιοριστικής δημοσιονομικής πολιτικής. Από την άλλη πλευρά η αύξηση των κρατικών δαπανών είναι μέρος της επεκτατικής πολιτικής, που δημιουργεί αυξημένη επενδυτική και καταναλωτική δαπάνη και αυξάνει τη συνολική ζήτηση. Επομένως, στο σενάριο του υποερωτήματος γ) δημιουργούνται δυο εκ διαμέτρου αντίθετες τάσεις στην οικονομία, η μία προσπαθεί να συρρικνώσει το συνολικό εισόδημα (αύξηση της φορολογίας) και άλλη προσπαθεί να αυξήσει το συνολικό εισόδημα της οικονομίας (αύξηση των κρατικών δαπανών). Για να εκτιμηθεί τί πραγματικά θα συμβεί στην οικονομία, θα πρέπει να δούμε ποια από τις δύο τάσεις θα υπερισχύσει.

Από τη θεωρία μας προκύπτει ότι σε μια ισόποση αύξηση της φορολογίας και αύξηση των κρατικών δαπανών θα υπερισχύσει η αύξηση των κρατικών δαπανών (**Krugman & Wells, Σελίδες 809-811**). Αυτό θα συμβεί εξαιτίας της αμεσότητας των επιδράσεων που προκαλεί η αύξηση των κρατικών δαπανών στην οικονομία και της οριακής ροπής προς κατανάλωση. Με την αύξηση των κρατικών δαπανών θα έχουμε άμεσα μια αύξηση των συνολικών δαπανών που πραγματοποιούνται στην οικονομία στο 100% της σχετικής μεταβολής. Αντίθετα, με την αύξηση των φόρων, θα προκύψει μία μείωση στις δαπάνες αλλά αυτή η μείωση δεν θα είναι στο 100% της μεταβολής των φόρων, καθώς μια μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος εξαιτίας της αύξησης της φορολογίας μπορεί να επηρεάσει ως ένα βαθμό και την αποταμίευση. Άρα, το αναμενόμενο αποτέλεσμα εξαιτίας της ισόποσης αύξησης της φορολογίας και της αύξησης των κρατικών δαπανών θα είναι η αύξηση του συνολικού εισοδήματος (εισόδημα ισορροπίας).

Αν η αύξηση της φορολογίας είναι 400 χρηματικές μονάδες και η αύξηση των κρατικών δαπανών είναι επίσης 400 χρηματικές μονάδες τότε θα έχουμε:

$$T_{new} = T_0 + 400 = 600 + 400 = 1000 \text{ (5)}, G_{new} = G_0 + 400 = 800 + 400 = 1200 \text{ (6)}$$

$$(6) \rightarrow Y = C + I + G = 150 + 0,7 * Y_D + 500 + 1200 = 1850 + 0,7Y_D \rightarrow Y = 1850 + 0,7Y_D \text{ (7)}$$

$$(5) \rightarrow Y_D = Y - T_{new} + TR = Y - 1000 + 200 = Y - 800 \text{ (8)}$$

$$(7), (8) \rightarrow Y = 1850 + 0,7(Y - 800) \rightarrow Y = 1850 + 0,7Y - 0,7 * 800 \rightarrow Y - 0,7Y = 1850 - 560 \rightarrow 0,3Y = 1290 \rightarrow Y = \frac{1290}{0,3} = 4300 \text{ χρηματικές μονάδες.}$$

Επομένως, με την ισόποση αύξηση κατά 400 μονάδες τόσο της φορολογίας όσο και των κρατικών δαπανών, προέκυψε το εισόδημα ισορροπίας (συνολικό εισόδημα) ίσο με 4300 χρηματικές μονάδες, δηλαδή το εισόδημα ισορροπίας διαμορφώθηκε ίσο με το δυνητικό προϊόν.

Αντίστοιχα για το δημοσιονομικό αποτέλεσμα θα έχουμε τα εξής: $T_{new} - G_{new} - TR = 1000 - 1200 - 200 = -400$ χρηματικές μονάδες.

Άρα, το δημοσιονομικό αποτέλεσμα παρέμεινε αμετάβλητο και ίσο με -400 χρηματικές μονάδες μετά από την ισόποση αύξηση της φορολογίας και των κρατικών δαπανών.

Με το συγκεκριμένο μείγμα πολιτικής επιτυγχάνεται να αυξηθεί έστω και βραχυχρονίως το συνολικό εισόδημα στα επίπεδα του δυνητικού προϊόντος, χωρίς να αυξάνεται το δημοσιονομικό έλλειμμα (-400), ενώ με την πολιτική που εφαρμόζεται στο β υποερώτημα αυξάνεται το δημοσιονομικό έλλειμμα από -400 σε -520. Μία δεύτερη διαφορά μεταξύ των σεναρίων του β υποερωτήματος και του γ υποερωτήματος είναι ότι στο β υποερώτημα το μόνο που μεταβάλλεται είναι οι κρατικές δαπάνες, ενώ στο γ υποερώτημα μεταβάλλονται και οι φόροι.

Μέρος Β

Ερώτηση	Απάντηση
B1	D
B2	C
B3	A
B4	B
B5	C
B6	D
B7	D
B8	C
B9	D
B10	A

Βιβλιογραφία

- Krugman, P. Wells, R. (2018), *Οικονομική σε Διδακτικές Μονάδες*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg.

Eclass4U

The best Choice for you